

PÁN LEDOVÉ ZAHRADY

JAROSŁAW GRZĘDOWICZ

TRIFID

Českým přátelům – Věře, Jaroslavovi, Kamile a Dášě

Jarosław Grzędowicz
Pán ledové zahrady II

Copyright © by Jarosław Grzędowicz, 2007

Copyright © by Fabryka Słów sp. z o.o., 2007

Translation © Robert Pilch, 2008

Cover © Grzegorz Kmin, 2008

© TRITON, 2008

ISBN 978-80-7387-150-5

Nakladatelství Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10

www.triton-books.cz

JAROSŁAW GRZĘDOWICZ

**PÁN LEDOVÉ
ZAHRADY**

knihá druhá

PÁN LEDOVÉ ZAHRADY

JAROSŁAW GRZĘDOWICZ

kniha druhá

TRITON

*Vím, že jsem visel
ve větrném stromu
devět dlouhých nocí,
oštěpem proklát
v oběť Ódinovi,
sám sobě samému,
na onom stromě,
o němž nikdo neví,
z kterých kořenů roste.*

Výroky Vysokého

(Všechny citáty z Eddy jsou převzaty z publikace „Edda“, vyd. nakl. Argo v roce 2004, překlad Ladislav Heger, úprava Helena Kadlečková.)

Kapitola první

Strom

Víte, co je to peklo?

Peklo, to jsou dva zamlžené štíty, tisknoucí se k sobě jako dvě půlky zadnice. Jsou to tytéž zubaté linie hor, zahalené namodralým oparem. Jsou to v dálce postřehnutelné dvě skvrny lesa šplhající po úbočích, planoucí královskými barvami podzimu. Je to třiasedmdesát jehličnatých keřů, pokroucených, jako by je stvořily ruce mistra bonsají. Jsou to kolem rozsypané šedobílé hroudy vápencových skal, šedivé jako zkažené maso. Jsou to jiskřící plivance sněžných čepiček na vrcholcích. Je to překrásná horská scenérie jako z pohlednice, která se stává vším. Neměnná, nudná, nádherná. Pohlednice náhle povýšená do role všehomíra. Je to ve vláknech dřeva uvězněný věčný hněv a vztek. Je to vyschlé dřevěné hrdlo, které nezná křik. To je peklo.

Jsou to kořeny vinoucí se ve skalnaté horské půdě jako červi, zoufale hledající mezi neužitečnými kamennými plochami, křehkými jako pařáty mrtvoly, alespoň kousíček živné zeminy. Je to lepkavou sladkostí vonící sluneční světlo.

Je to štíhlý kovaný hrot, tkvící v dřevěných střevech. Je to cizí, mrtvá větev procházející kmenem jako ztuhlý blesk.

Je to modlitba za bouři. Za náhlý vodopád elektrického vysvobození. Za hrom, popel a oheň.

To je peklo.

Být stromem.

Hrůza... hrůza... hrůza...

Objevuje se znenadání, přímo z podzimní mlhy. Vynořuje se se spěšně zpoza štítu, bledý obličej pokrytý klikatými čarami tetování, vytřeštěné černé oči blýskající na okrajích úzkými proužky bělma. Zaslhlé cákance krve na tvářích a na čele.

Prudce popadne kořen a kousek skály, jak se pokouší vytáhnout výš, ale něco ho stáhne zpátky. Je mladý. Je mu nanejvýš sedmnáct let a je do krajnosti, smrtelně vyděšený. Už se nestará o to, že mu slzy děsu ve stružkách stékají po obličejí a z úst se ozývá kňučení. Zajímá ho jen neznámá síla, která ho stahuje dolů, do propasti.

Příčina je jednoduchá. Šedohnědá příkrývka, sepnutá na ramenou stříbrnou sponou s motivem tančících hadů, se zachytila o kořen. Chlapec se ale zmítá v záchvatech paniky. Může sebou jenom bezmocně škubat, jen táhnout vpřed jako zapřažený kůň. Vteřiny mu protékají mezi prsty, stružky krve z rány na čele mu splývají po tvářích.

Chlapec... Podle místních standardů už je dávno dospělý. Je to válečník. Narozený s vražedným železem v ruce, ukolébávaný k spánku písněmi o hrdinech, zakalený představami o vlastní hrdinské smrti. Ale přesto teď pláče a škube pláštěm zachyceným za kořeny, protože zblízka to vypadá úplně jinak než v písních. Vlastní smrt pozorovaná zblízka se zdá být páchnoucí, obyčejná a bolestivá. Nepřijde vzrušující, nádherné umírání, které by stálo za píseň. Zblízka je to jen krutá, děsivá smrt někde v horách. Osamělá agónie a studnice zoufalství. A především neschopnost smířit se s tím, že k tomu dojde už teď. Okamžitě. Dnes. Navždy.

Šíp se s jedovatým zasyčením zabodává do ztvrdlé půdy těsně vedle chlapcovy dlaně. Je slyšet jen krátký přídušený výkřik, mladík konečně nachází propletené stříbrné hady tisknoucí hrtan a trhá za sponu. Plášť sklouzává z ramen, spona padá do propasti, odráží se od kamenů a mladý válečník se po čtyřech plazí strmou stezkou, přidržuje se keřů a skal.

Přicházejí.

Je slyšet hrdelní kletby a zrychlené oddechování. Je slyšet vrzání hrubých kůží a řinčení oceli.

Další šíp vylétává z údolí a prosviští těsně nad uprchlickou hlavou, hvízdaje jako rozzuřený sršeň.

Přicházejí.

Jsou tři.

Nemají černorudá tetování na rukou a na tvářích ani copánky sčesané ke krku a natřené smolou. Pod okulárovými nánosníky přileb a hranatými obličejovými chrániči jsou vidět krátce zastřižené vousy.

Volají na něj, triumfálně, chraptivě. Stoupá z nich pára, obláčky ohýbané ledovým podzimním větrem. Jeden se nakloní přes skálu a křičí na někoho dole, ozvěna se odráží od stítů. Smějí se, když se dívají, jak se po čtyřech plazí pryč, jak se pokouší vstát, aby mohl běžet, ale zakopává, padá a zase se plazí.

Ten první, velký jako hora, sundává přilbu a opatrně ji pokládá na zem. Pak si rozepíná plášť a uvolní tím další obláčky páry stoupající z lamelového pancíře. Zase volá, posměšně, vyzývavě, a pomalu vytahuje meč. Je slyšet ocelové, protáhlé skřípání ostří, obr se narovná a hýbá rameny jako gymnasta, něco mu křupe v krku.

Chlapec bezradně osahává prázdnou pochvu na opasku, vzpomínku na ztracenou zbraň, ale dál se plazí vpřed, slepý a hluchý děsem.

Na okamžik pozvedne zrak a najednou vidí Kmen. Otevírá ústa a oči ještě více doširoka, na obličejí se mu objeví nevěříčný a šokovaný výraz. Zdá se, že našel něco, co už dlouho hledal. Na několik chvil zapomíná na pronásledovatele, kteří ho obklíčili, a zvedá pohled podél podsaditého Kmene ukrývajícího lidskou siluetu s rozpaženými rukama. Mezi Větvemi je vidět výrůstek podobný hlavě s obličejem zkřiveným bolestí, uprostřed Kmene trčí stříbrné ratiště jasanového kopí.

Trvá to jen krátce.

Chraplavý výkřik sráží uprchlíka na zem. Mezi poslední vteřiny života, odtékající jako pivo z rozbitého džbánu.

Zase na něj volají, uvolnění, skoro přetékaající adrenalinem. Už jenom pár kroků. Konec.

Za chvílku bude hotovo.

Jatka u paty Stromu.

Oddělají ho a pak sejdou do svých údolí, ke svým řečkám a jezerům. Rozděljí oheň a napijí se říjnového piva, budou se smát a poplácávat se po ramenou. Zavoní pečeně, zpěv a smích živých bude stoupat ke stropu.

Přinesou řetězy namočené v dračím oleji a zatančí ten svůj Ohnivý tanec. Nahá, divokými vzory pomalovaná děvčata s vlasy ukrytými v šátcích se budou halit do plamenů, skákat do středu ovládnutého žáru, hladit štíhlá těla ohnivými jazyky.

Ale on už tady nebude. Nikdy.

Bojí se Stromu, ale přece jen ne tolik, jako se bojí věčné tmy zakleté v oceli pronásledovatelů. Na těch pár kroků se zvedá na nohy, doběhne ke Kmeni a zoufale škube jasanovým ratištěm. Kopí vrostlé do Kmenu drží pevně, jako by to byla další větev.

Obklopují chlapce v kruhu, smějí se a volají na něj. Někdo si s povzdechem sedne na kámen a odepíná od pasu láhev obalenou kůží. Další zabodává meč do země a protahuje se, masíruje si rozbolavělá záda.

Hromotluk vyráží k chlapci tanečním krokem, zpoza jeho zad jsou slyšet posměšně vykřikované rady vzbuzující salvy smíchu.

Meč v obrovských prstech tančí, ostří kreslí kruhy a osmičky, rukojeť se bezchybně převrací v klidné dlani. Žonglování. Šaškovství.

Muž hýbá rameny, jeho nohy se pohybují v boxerském tanci, předkloněné tělo se kolébá zároveň s čepelí, až je těžké uvěřit, že se tak obrovský chlap může pohybovat tak lehce a obratně. Je jako horská gorila. Velká, chlupatá a brutální.

Krátký výpad, finta, paráda, předstíraný úder na hlavu.

Chlapec se chrání rukou, dopadá zády na Kmen a sveze se po něm na zem. Na jeho kalhotách se náhle rozlévá velká, mokrá skvrna.

Protivník ukončuje tanec s vodorovně nataženou čepeří, opřenu o hřbet druhé dlaně. Obrací tu dlaň a povzbudivě kývá na ležícího chlapce.

Tak pojď.

Uprchlík se vine kolem Kmene jako had, plazí se mechem a seschlým kapradím, šátrá rukama jako slepec. Cokoli. Aspoň kámen.

Obrovský bojovník se pomalu narovná, vzdychá a znechuceně vrtí hlavou. Na okamžik bezradně rozpřáhne ruce a hodí svůj meč těm, co stojí za ním, a pak dvakrát tleskne, jako by chtěl protivníka probudit, a opět ho zve gestem – tentokrát prázdných rukou.

Tak pojď už, není tu žádný meč.

Ale není tu ani odezva. Hubený mladík nemá chuť vrhnout se s holýma rukama na stokilovou horu šlachovitých svalů. Adrenalin naplnil jeho nohy olovem, strašlivá, smrtelná únava zalévá plíce jako beton.

Obr rezignovaně spustí ruce a dlouhými kroky vyrazí, aby chlapce popadl za krk a vyvlekl ho z keřů jako kotě. Začíná to být nechutné.

Velká dlaň sáhne a popadne lem černé haleny právě v okamžiku, kdy zoufale šátrající prsty narazí mezi mechem, listím a seschlými horskými travinami na podélný tvar. Zploštělý válec obtočený páskou, dokonale sedící v dlani.

Rukojeť průzkumníkova univerzálního meče. *Shinobi ken* firmy Nordland Aeronautics.

Chlapec, drsně potažený za ruku, letí vzhůru, jediným pohybem postavený na umdlévající nohy. Vtom se ozve hadí sykot monomolekulární čepele. A pak vzduch rozezne záblesk a v chladném podzimním vzduchu zazní zvuk rozsekávaného masa.

Obr pouští protivníka a pomalu se otáčí k oněmělým přátelům, kteří sedí na kamenech, a ukazuje jim křídově bílý nehybný obličej, načež najednou vybuchne fontánou stříkající krve. Jeho hrudník se rozevívá podél tenoučké šikmé čáry a odhaluje odkryté černo rudé vnitřnosti.

Muž udělá slepý potácivý krok kdovíkam a svalí se obličejem k zemi jako poražený strom.

Všichni jsou oněmělí. Příkrčený chlapec, napřahující před sebe lesklé monomolekulární ostří, po kterém stékají stružky krve a dopadají na zem, aby odkryly lesknoucí se čistý povrch čepele. Válečníci sedící na kamenech. Jeden ztuhl s pozvednutou polní láhví v dlaní a voda mu teče na boty, druhý se v překvapeném gestu kouše do sevřené pěsti.

Všichni najednou vyskakují na nohy. Blýsknutí oceli, zařinčení ostří a rychlý, rozmazaný pohyb. Křik.

Ostré, překvapené vyjeknutí bolesti. Jeden z útočníků se náhle zlomí v pase a popadá se za hrdlo. Mezi prsty mu tryská pramínek světlé, tepenné krve. Druhý uskakuje dozadu a nevěřícně a s hrůzou se dívá na pahýl meče ve vlastní dlaní. Nedokáže uvěřit, že protivníková panicky, neobratně použitá čepel přepůlila jeho vlastní, kované ostří jako suchou větev. Odhazuje zbraň a bleskově sahá pro opuštěný vousáčův meč, zabodnutý do země.

Chlapec s rozmachem sekne, nejspíše, příliš si nedokáže poradit s dlouhou čepelí, s divnou rukojetí, s jiným vyvážením zbraně. Protivník vydá krátké zvířecí zařvání, jeho pravá ruka dopadá do mechu jako odhozená rukavice, ale krev ještě vidět není. Popadne tedy zbraň levou rukou, vrhá se na chlapce a srazí ho. Oba ztěžka dopadají na zem, útočnickova ramena ukrytá v kabátu ozdobeném na zádech výšivkou ve tvaru tří tančících plamenů v kruhu, se křečovitě chvějí a uprostřed zad, těsně nad vyšitým znakem, vyčnívá kolmo k nebi čepel, po níž stéká krev, odhalující čistý, lesknoucí se povrch.

Ticho. Je jen slyšet, jak kousek vedle, rozrýváje botami kamenitou půdu a škubaje suchou podzimní trávu, umírá člověk, který se topí ve vlastní krvi.

A pak nastává úplné ticho.

Chlapec ztěžka odvalí mrtvolu na bok, uvolní se z jejího sevření, prst po prstu rozevře dlaň obtočenou kolem lemu své vlastní haleny, načež se zvedne, přišlápne mrtvému hrudník a s funěním z něj vyškubne čepel.

Nevěřicně se na ni dívá, až se pod ním podlomí kolena a chlapec ztěžka dosedá do mechu.

Meč se mu chvěje v ruce, celého těla se zmocňuje třesavka, mladík sklání hlavu a rozplácí se. Zvláštním, suchým vzlykotem, který jeho drobnou postavu skoro nadzvedává. Vzlykotem, jenž se postupně mění v hysterický smích.

Klečí se zakloněnou hlavou, v zakrvácené dlani drží průzkumnický meč, *shinobi ken* firmy Nordland Aeronautics. Smích, který se zrodil z pláče, se mění ve vítězný řev. Pištivý a podivný, zakončený zvučným syčením, jaké by mohl vydávat obrovský rozzuřený had.

Chlapec se zvedá na nohy a dívá se na krví potřísněné skály, na náhle zrudlý kruh šedivé podzimní trávy a na tři zhroucená těla kolem.

Opatrně pokládá meč, rukama se otírá o trávu a slizké, červené kameny ležící vedle mrtvého obra a pak se dotýká vlastního obličje a v úkloně přechází ke Kmeni, aby na něj otiskl stopu svých obarvených dlaní. Pokleká do trávy a chvíli šátrá, dokud nenajde opuštěné ležící pochvu. Meč se s řinčením vrací do svého domova, chlapec obrací zbraň, ale neví, jak si ji připevnit k pasu. Nakonec si meč položí na rameno jako lopatu a odchází úzkou stezkou.

Na úplně opačnou stranu, než odkud přišel.

Zůstane jen Strom, potřísněné skály kolem a tři mrtvolý Ohnivých lidí. Dva štíty, tisknoucí se k sobě jako hýždě. Sněžné plivance na vrcholcích. Křik krkavce v chladném podzimním vzduchu.

Ztuhlý hněv znehybnělý ve vrstvách a vlákních dřeva. Přichází noc.

A s nocí přicházejí vlci.

Někdy je mezi horami vidět kouř. Sloupce černého dýmu pokreslují podzimní oblohu. V noci pomalovává štíty oranžová záře ohně. Občas přinese ledový podzimní vzduch vzdálený křik.

Ale někdy jen krákání krkavců.

Jsou vidět dvě skvrny lesa šplhající po úbočích, planoucí královskými barvami podzimu. Třiasedmdesát jehličnatých keřů, pokroucených, jako by je stvořily ruce mistra bonsají. Okolo rozsypané šedobílé hromady vápencových skal, šedivé jako zkažené maso. Jiskřící plivance sněžných čepiček na vrcholcích.

Je vidět peklo.

Stezka strmě klesá, někam mimo dohled, mimo hranice všehomíra. Ale není tak příkrá, aby ji umíněný člověk nedokázal zdolat. Dokonce i podsaditý trpaslík může přimět nohy k námaze, přinutit k překonání horského chodníku do vozíku zapřaženého osla, vypadajícího jako ohyzdný kříženec okapi a miniaturní žirafy.

Přivazuje opratě k jednomu ze třiasedmdesáti pokroucených jehličnatých stromků. Krkavci, vyzobávající zbytky z mrtvol Ohnivých lidí, které už stačili roztahat vlci, vzlétají v hlučném černém oblaku a dotčeně krákají. Trpaslík si sedá na šedý vápencový kámen a z kapsy vytahuje hadr ukrývající kousek uzeneho sýra a něco, co připomíná černé rajče. Ukrojí kousek sýra, na špičce nože si ho vloží do úst a pak pomalu okusuje černý plod.

Chvilí mlčky žvýká.

„To je chytré, takhle spát ve stromě, když svět hoří.“

Ukrajuje další kousek sýra.

Nezdá se, že by mu vadil mrtvolný puch nebo přítomnost těl.

„Řekl jsem, že je to chytré. Dal jsem ti dobré jméno, Spící ve stromě. Ty říkáš, že putuješ nocí. A já ti tvrdím, že jsi raději, když na tebe serou krkavci. Chceš hledat vodu mezi kameny a čekat, až na tebe zasvítí slunce. Víš, podle čeho se pozná hlupák? Podle toho, jak dopadne, Spící ve stromě.“

Zase si ukousne z černého plodu a pak se sténáním hledá v kapsách, až najde drobnou hrudku soli, kterou rozdrtí na kameni střenkou nože. Teď je plod, posypaný špinavou solí a nejspíš ozdobený mravencem, o dost chutnější.

„Věděl jsi, co je Tvůrce zač. Viděl jsi živé trny ze železa. Viděl jsi pohyblivý hrad z milionů ostří a kol. Viděl jsi lidi za-

kleté do stromů a do kamenů. Viděl jsi netvory chladné mlhy. A co? Šel sis s ním promluvit? Řekl jsi mu, že ho vezmeš domů za moře? Připomněl jsi mu snad věci, které zůstaly tam, v dalekých krajích? Nebo ses ho rozhodl vzít za krk a od-táhnout ho zpátky jako štěně, které vylezlo z boudy?“

Dojídá ovoce, pečlivě zabalí sýr do hadříku a schovává nůž. Se zasténáním vstává a utírá si dlaně do kalhot.

„Ale teď svět hoří, nebo za chvíli vzplane ohněm. Ty si dřepíš v Kmeni a přemýšlíš, jak zplodit žaludy, zatímco Tvůrce si dělá, co chce, a brzy ho napadne, že je čas najít ten tvůj strom. Je to blízko. Nic se nezlepšilo, dokonce začalo být ještě hůř.“ Zvedá ruku a napřáhne ji mezi štíty, tisknoucí se k sobě jako hýždě, tam, kam ukazuje dlouhý stín stromu. Stín, který vypadá jako nůž. „Podívej se na východ, Spící ve stromě. Dívej se na kouř z hořících osad. Poslouchej Krysaře, který za noci vábí děti z jejich domovů. Sleduj, jak divoká zvířata táhnou za hlasem jeho písťaly, rovnou pod nože Hadů. Cena soli už je vyšší než cena zlata. Hadi potřebují hodně masa, což znamená, že až uplyne zima, potáhnou na Pobřeží. Dívej se a sed' ve stromě. Sleduj, jak začíná válka bohů, po níž přijde jiný svět. Přichází čas poroby. Čas mrtvol, Hadů a vytí vlků. Přijde úsvit, na který se nebudou chtít dívat dokonce ani stromy.“

Kráčí ke svému dvoukoláku, zvedá špinavou plachtu a přehrabuje se mezi balíky, soudky a pytlí. Nakonec se otáčí a ukazuje krátkou masivní sekeru se širokým ostřím a masivní hlavicí.

„KILL ME.“

Strom nepohne ani jedinou Větvičkou. Stromy se nemůžou hýbat, pokud nezafouká vítr. Strom je nehybný. Ponořený ve strnulosti dřeva. Je zdřevěnělým hněvem. Je trouchnivějícím zoufalstvím.

Strom je strom.

Trpaslík si ještě jednou otře dlaně do kalhot a s námahou pozvedne sekeru.

A pak ji otočí a praští tupou stranou do ratiště stříbrného jasanového kopí, jako by zatloukal hřebík. Duté, dřevěné

zapraskání protrhne mlčení ledového podzimního vzduchu. A pak znovu a znovu.

Někde vysoko kráká krkavec.

Po nějaké chvíli je slyšet skřípání, které zní jako zoufalý, protáhlý jekot. Praskají dřevěná vlákna a bílé vrstvy mizního pletiva, sevřené okolo ratiště. Po hladkém Kmene s otisknutými krvavými stopami stéká stružka mízy. Kopí se začíná hýbat, noří se čím dál hlouběji do Kmene.

Není slyšet pronikavý divoký vrískot, nic se neodráží ozvěnou, nepoletuje mezi horami. Strom mlčí.

Strom je strom.

Kopí se noří čím dál hlouběji do kmene, až po sekerou rozmačkaný konec ratiště. Krkavčí stín položí sekeru a obejde strom dokola. Zapře se nohou, supí námahou, ale dřevěná tyč drží pevně. Drží ji celý průměr Kmene. Trpaslík páčí ratištěm nahoru a dolů. Opatrně, ale zároveň silně. Pokouší se rozhýbat tvrdý jasanový kůl v ráně Stromu jako zkažený zub, ale nechce ho zlomit. Není slyšet chroptění, křik, pláč ani prosby o slitování.

Strom je strom.

Stromy nekřičí.

Ozývá se jen zvuk praskajících vláken. Trpaslík padá na záda, kopí leží na zemi.

„Já prodávám tvořící předměty,“ vysvětluje, zatímco se hrabe na nohy. „Nevím, co to dokáže udělat, ale vsadím se, že je to mocné. Možná na majitele sešle neštěstí, nebo třeba nikdy nemine cíl, když ho majitel hodí po pitomci. Nebo ho promění ve strom? Pojmenuju ho Kopí hlupáků.“

Obrací kopí v dlani, dává si konec pod paži a pak se dívá podél ratiště. Nakonec ho opírá o zem a palcem kriticky zkoumá stav hrotu.

„Kdysi jsi mě prosil o radu, Spící ve stromě. I teď ti jednu dám. Už si o ni se mnou nezahraješ krále. Svou partii jsi prohrál. Ale víš, co máš dělat, abys vyhrál, když už jsi prohrál?“

Hází kopí na vůz a strká ho mezi náklad, ale ratiště stejně trčí dozadu a vyčnívá z krátkého valníku. Měl by si na ně přivázat červený hadr.

„V takovém případě musíš figurky smést a zase je roze-
stavit. Když jsi prohrál, můžeš vyhrát jen tak, že zahájíš
novou hru.“

Sedne si k vozu, opře se o kolo a hraje si s násadou se-
kery, kterou si přehazuje mezi kolena.

„Dám ti radu. Poslouchej, možná z ní budeš mít nějaký
užitek, i když o tom pochybuju. Nikdo tě nemůže dostat
ze stromu, stejně jako nikdo nemohl ukázat Tvůrci s rybí-
ma očima, jak oživit železné hroty. Prošel zemí jen v kápi,
dokonce bez meče. Jde si, kam chce, a teď se mu klanějí
stovky Hadích lidí. Dřepí ve svém železném dvorci z kos
a seker, a ty spíš ve stromě a chčijí na tebe vlci. Proč se to
stalo? Jak se on liší od tebe? Jste tak rozdílní i tam, odkud
pocházíte? On přikazuje mlze, tká z ní nestvůry a přivolá-
vá na Hady šílenství, a ty se s ním chceš vypořádat tím, že
umíš rychleji tasit meč? Oba jste zvenčí. Ty i on. On roz-
vrátil rovnováhu světa. Je jako nůž zabodnutý do hrací
desky krále. Když lidé hrají o vysoké sázky, občas někdo
sáhne po železe. Teče krev a kdosi shrábne peníze. Vyhrál
ale partii? Je válka bohů. Jsou tací, kterým se to hodí.
A taky tací, co chtějí, aby byl svět zase hrací deskou krá-
le, a ne soubojem na nože. Budou se nad tebou radit, ale
jejich disputace budou k ničemu, dokud spíš ve stromě.
Musíš se probudit. Anebo si tady seď a čekej, až Tvůrce
s rybíma očima polije tvůj kmen dračím olejem. Probud'
se, Spící ve stromě. Tohle je moje rada.“

Odvazuje žirafovité okapi a rozmotává opratě. Kola za-
skřípají, vozík se opatrně rozjíždí po nakloněné stezce.
Krkavčí stín kráčí vedle něj, ale najednou zatáhne za opra-
tě a zastaví se. Něco dlouho hledá ve voze, přehazuje ná-
klad sem a tam.

„Dal jsi mi Kopí hlupáků, Spící ve stromě. Zasloužíš si
něco na oplátku.“

Rozvazuje kožený pytel a pak opatrně vytahuje něco,
co vypadá jako beztvará nachová pýchavka porostlá žlu-
tými ostny. Trpaslík si s ní pohazuje v dlani a najednou ji
jediným jistým pohybem s rozmachem hází přímo do dře-

věného obličejce věncíciho Kmen, mezi dvě Větve natahující se k šedohnědým podzimním oblakům.

Plod se na povrchu kůry rozprskne, zanechá na ní skvrnu lesklé štávy a rozhodí okolo oblak žlutých spór. Krkavčí stín se hihňá, práskne opratěmi a sjíždí stezkou dolů, za hranice světa, pokoušeje se ubrzdít vozík.

„Probuď se, Spící ve stromě!“ křičí ještě jednou přes rameno.

A pak nastane mrazivé, mlžné ticho horského podzimu.

Západ slunce obarvuje plivance sněžných čepiček do-krvava.

Probuď se.

To se lehce řekne.

Strom se nemůže hýbat, nemůže prasknout ani se vyvrátit. Strom může růst, může obracet Listy ke slunci, může je shazovat, když přijde podzimní chlad. Může pohlcovat oxid uhličitý ze vzduchu, sát ze země vodu s minerálními látkami, může se sytit sladkým slunečním světlem. Může také mlčet, trvat a toužit.

Strom stojí nehnutě. Pořád je Stromem, ale něco se změnilo. Zmizelo kopí, které ho probodlo skrz. Přibyla oválná rána s roztřepeným okrajem, dvě krvavé stopy po otisknutých dlaních a skvrna v místě, kde Kmen zasáhla podivná houba.

Ještě chvilka trpělivého čekání a někdo do něj nožem vyryje srdíčko.

Ale změnilo se toho víc. Něco z těch věcí, co nejsou vidět.

V atmosféře planiny se skrývá něco zlověstného. Něco, co tam dřív nebylo. Krkavci se vznesou a krouží nad úbočím, křičí, jako by je někdo trhal na tenké proužky jako černý hadr. Navzdory chladu se vzduch vlní a chvěje jako při velkých vedrech.

Vlci, kteří se s příchodem noci vracejí, také stojí jako zařezaní. Jsou obrovští – tři metry dlouzí a mají obrovské te-sáky, ale přesto se bojí. Klopí uši a ježí se jim srst. Vůdce smečky opatrně větří, vrčí a s vyceněnými zuby hledí úko-

sem na Strom, na skvrnu jinovatky, která se tvoří kolem Kmene, jako by Strom vypustil do půdy tekutý dusík.

Nakonec udělá několik opatrných kroků, a zatímco čenichá, přechází na ztuhlých tlapách do míst, kde leží ještě nedojedené mrtvolý Ohnivých lidí.

Strom mlčí.

Ale touha Stromu uvolnit hněv zakletý ve dřevě a v míze, vyplivnout uvězněného člověka, je skoro hmatatelná. Bičuje noční vzduch úderem chladu, na mýtinu náhle v cárech vplouvá mlha. Vine se mezi Větvemi, stoupá z Kmene, prosakuje z půdy. Chladná mlha.

Velmi chladná.

Po vyděšeném kňučení a zapištění vůdce se opatrně čekající smečka dává na útěk. Vlk velký jako tele se svíjí a poskakuje po mýtině, zoufale kňučí, jako by spolkl žhavý uhlík. Záškuby s ním házejí o zem, ohýbají ho do pozicí pro čtyřnohého tvora nepřírozených, vyhazují tělo do vzduchu. Připomíná to šílený tanec, který by mohl působit zábavně, kdyby ho nedoprovázelo děsivé kňučení umírajícího zvířete. Vypadá to, jako by si s vlkem hrál neviditelný obr, přikazoval mu chodit po dvou tlapách a tančit. Jedno oko vybuchuje náhlým vzestupem tlaku uvnitř lebky, jazyk proměněný v cár visí z mordy a pod vlčí kůží se jako vystrašení hadi vlní svaly. Neviditelný obr se pokouší tvarovat ubohé zvíře jako plastelínu a uplácat z něj karikaturu s lidskými tvary. Je slyšet, jak se s dutým praskáním lámou žebra, jak se rozpadají obratle. Ale hlavně je slyšet děsivé kňučení a řev. Na okamžik se zdá, že neviditelný titán uspěje. Vlk stojící vzpřímeně, jako přibitý ke vzdušnému kříži, s roztaženými a polámanými tlapami, na chvíli připomíná groteskního vlkodlaka. Morda pulsuje, jako by se něco zevnitř pokoušelo změnit její tvar.

Kolem se válejí cáry mlhy, praskají drobné elektrické výboje, zdá se, že se země chvěje a vibruje. Mýtinu náhle pokryje nepřírozená jinovatka.

Vlkodlak stojící uprostřed mýtiny se stále zmítá v neviditelných silných tlapách, které ho tvarují jako hlínu. Na

zlomek vteřiny, za praskání kostí a výstřiků krve, mění morda tvar, objevuje se strašidelná karikatura mužského obličejce, zkroucená strašlivou bolestí. Trvá to jen okamžik, ale pak nešťastné znetvořené zvíře padá na zem jako troska a bleskově se opět stává vlkem. Je zmasakrovaný, roztrhaný na kusy, nemá ani jedinou kost celou a vypadá, jako by ho přejel důlní kombajn.

Strom mlčí.

Strom nemůže vstát, nemůže pohnout ani jedinou Větvičkou, nemůže vyplivnout člověka zanořeného do vláken a kůry. Ale Strom se neunaví. A nikdy neustoupí.

Vrstva mlhy se vine nad mýtinou a vlní se jako kalná, bílá voda. Země se chvěje. Drobné kamínky se kutálejí ze svahu a v krupobití dopadají do propasti.

Vstaň a jdi!

Probuď se!

Je slyšet šelestění a krkavci rozklovaní, vlčími tesáky roztrhaní Ohniví lidé se začínají hýbat. Pozvedají rozbité lebky sedřené z kůže, mžourají krvavými otvory očních důlků. Pohybují se slepě jako červi, pokoušejí se plazit, táhnou za sebou zbytky končetin, rozhazují kolem sebe červy a brouky, kteří se už stačili usadit v jejich vnitřnostech. Jedna z mrtvol se ztuhle zvedá ze země a pokouší se postavit na nohy. Další se snaží nejistě kráčet někam před sebe, ale chybí jí pravá noha, kterou ukousli vlci. Padá rovnou do propasti a mizí v šeru; zespoda je slyšet chrastění štěrku a nárazy padajících kamenů, ale ostatní odcházejí. Odcházejí neživým, mechanickým krokem někam do noci. Do tmy a do mlhy.

Ve výšce strašidelně, hlasem plným děsu krákají krkavci.

Strom se neunaví. Nevzdává se.

Kmen se pokrývá chlupatou houbou jinovatky, Větve se halí do hebkých bílých sazí, jedna ze skal náhle vybuchne a rozmetá do okolí oblak prachu a hvízdajících úlomků, a na místě zbude nedokončená socha klečícího muže s protáhlým obličejem zkřiveným bolestí. Socha je jako výkřik. Jako alegorie zrození.

Úbočí se chvěje. Je slyšet, jak se dolů ze svahu sype kamení, jak s praskotem odpadávají kamenné pláty, jak se s rachotem řítí dolů kamenná lavina.

Vstaň!

Jdi!

Probud' se!

Hladinu nedalekého potoka náhle pokryje vrstva stříbrných záblesků, drobné rybky, lesklé jako mince, prchají na břeh a zoufale vyskakují nad hladinu. Po chvíli začne voda vřít.

Z lesa se vynoří hustý ledový opar a vine se po úbočí jako obrovský had, plazí se přímo na mýtinu, aby ji spolkl i se Stromem, stezkou a s třiasedmdesáti artriticky zkroucenými stromy.

Trvá to dlouho. Velmi dlouho. Ale Strom se neunaví.

Nevzdává se.

Strom je strom.

Ráno mlha zmizí. Rozplyne se, vsákne do skal a do kmene. Dokonce i jinovatka taje. Zbude jen socha klečícího muže, rozpraskaná země a rozedrané kmeny sousedních stromků, jako by je něco roztrhalo zevnitř. A také šest jasanů rostoucích na různých místech kolem. Jasanů, které tady ještě včera nebyly.

Všechny vypadají, jako by spolklý člověka s obličejem zkrouceným bolestí. Větve připomínají ruce vztažené k nebi. Jednotlivé siluety ztuhly v různých pozicích, jako by ve zmrzlém tanečním průvodu. Jako zastavené fáze pohybu nešťastníka zmítajícího se v křečích. Některé kmeny jsou probodnuty větví připomínající kopí, jiné mají uprostřed díru ve tvaru roztřepené kruhové rány.

Země okolo je rozpraskaná, smíchaná s rozdrčeným kamením, jako by stromy vyrostly v jediném výbuchu, ve zlomku vteřiny, a rozbily přitom napadrt' všechno, co jim stálo v cestě.

Jinak na mýtině panuje klid. Jenom krkavci vyděšeně krákají a bojí se na ni dosednout.